

Elfizetési árak:

Égész évre 10.— kr.
Félévre 5.— "
Negyedévre 3.50 "
Egy óra 1.— "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főp. a sz., a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos poszt soronként 5 kr-ával számítatnak.

Jog és méltányosság.

Budapest, augusztus 23.

(P. C.) Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt a kiegyezés ügyében kezdettől fogva ama hazafias elv és törekvés vezette, hogy Ausztriával oly gazdasági meg egyezést hozzon létre, mely teljesen megóvjá Magyarország anyagi érdekeit. De sohasem zárkózott el egyszersem ama felfogás elől sem, hogy miután kétoldalú szerződésről van szó, a kötendő kiegyezés a másik egyezkedő félnek, Ausztriának is kielégítse érdekeit. Egyszerem, a miniszterelnök ugy közgazdasági, mint politikai szempontokból elejétől fogva nagy súlyt fektetett arra, hogy a monarchia két állama közt, a gazdasági érdekközösségnek megfelelő, oly kiegyezés jöjjön létre, mely békés és reális alapon biztosítsa mindkét állam népeinek gazdasági érdekeit és fejlődését.

De midőn báró Bánffy Dezső miniszterelnököt ily magas látókörű közgazdasági és politikai elvek vezették kiegyezési akció-jában, egyszersem a legteljesebb elismeréssel kell mindenkinek bevallani azt, hogy ő a kiegyezési kérdésekben kezdettől fogva a szigorú jog és törvényesség alapján állott. S bármit is hirdet az ellenzék sajtója, a törvényes jog-alapot mind-e mai napig nem hagyta el a miniszterelnök. És ismerve az ő alkotmányos érületét, erős alkotmányos felfogását, biztosan feltehetjük róla, hogy azt az alapot nem is fogja elhagyni. De midőn oly kitartó szívósággal ragaszkodik a törvényes jogalaphoz, ez egyszersem nem zárhatja ki azt, hogy a kiegyezés létrehozása céljából tekintetbe ne vegye Magyarország érdekei mellett, mint fentebb is mondtuk, a másik egyezkedő félnek is érdekeit s főleg annak bonyolult helyzetét. Hogy a miniszterelnök erre mindig tekintettel volt, fényes tanúságot tesznek arról a kiegyezési campagne alatt tett parlamenti nyilatkozatai. — Hogy csak egyet említsünk, emlékezetbe hozzuk a képviselőháznak múlt évi december 22-iki ülésében tett nyilatkozatát, mikor is így szólt:

„Elismerem, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés Ausztriával fellevén mondva, 1898. január 1-én szorosán véve vám- és kereskedelmi szer-

ződés nem létében a külön vámterület elvi álláspontján állunk, ezen törvényjavaslat ezen álláspontból indul ki; de nem zárja ki lehetőségét annak, a mi a kormány célja és azt hiszem, az országnak érdeke, hogy Ausztriával újabb vám- és kereskedelmi szövetséget hozzon létre az ország érdekeinek biztosításával; és nem zárja ki azt, hogy ha nem sikerül záros határidő alatt az ország érdekeinek szem előtt tartásával intézkednünk úgy, hogy szerződéses állapotot teremthessünk, a külön vámterületet is felállítsa, minden körülmények közt úgy, ahogy az ország érdekei parancsolják.“

Tehát e nyilatkozatában is nyíltan elismeri a miniszterelnök, hogy az ország jogainak érvényesítése nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy Ausztriával újabb vám- és kereskedelmi szövetség kötéssék, Magyarország érdekeinek biztosítása mellett. És a miniszterelnök ez álláspontja nagyon is jogosult. Mert midőn, oly életbevágó nagy kérdéssről van szó, mint amilyen a gazdasági kiegyezés, akkor végtelenül szűk látókörű politikára vallana, ha egy vezérlő államférfi abban találná hivatását, hogy a törvény merev, rideg formái közé sánczolja magát, miáltal majdnem lehetetlenné tenné az egész kiegyezési kérdés megoldását.

Bánffy Dezsőről, e nagy szabásu, zseniális államférfiuról ily politikai magatartást föltételezni egyetlen józanul gondolkozó magyar sem fog, kinek szívében fekszik hazája érdeke.

A miniszterelnök igen is akarja a kiegyezést és a törvény alapján fog maradni ezentul is; ami azonban nem zárja ki azt, hogy Magyarország anyagi érdekeinek megóvása mellett, figyelemmel legyen Ausztria helyzetére is, mert a kiegyezési válság megszűnése nemcsak Ausztriának és Magyarországnak, de a monarchia nagyhatalmi állásának is érdeke.

Az ellenzék üzhet oly politikát, mely a magasabb állami érdekek helyett az érzelmekre és tetszetős frázisokra apellál. Teheti, mert pártpolitikai és kormányoktató céljait véli elősegíthetni a gazdasági kiegyezés komplikációja által. De nem üzhet ily politikát az, aki Magyarország ügyeit vezeti.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt mint eddig, ezután is a törvény és jog mellett a méltányosság is fogja vezetni e kérdés

megoldásánál, nem hagyván figyelmen kívül, hogy gyakran a „summum jus summa injuria.“

— A nagy dátum. Bécsből írják: Itt egész bizonyosra veszik, hogy a Reichsrathot szept. tizenkettedikére összehívják.

Az augusztus 24-iki budapesti miniszteri tanácskozásokról egy itteni hétfői lap azt írja, hogy ezekben érdemleges egyezményekről lesz szó, mert az iránt már elvi megállapodás jött létre, hogy a kiegyezési javaslatokat Magyarországon parlamenti uton, Ausztriában pedig a tizennegyedik szakasz alapján léptetik életbe.

A kérdés meritumát illetőleg az a hír tartja magát, hogy az osztrák kormány hajlandó engedményeket tenni a magyaroknak. Az osztrák kormány ki fogja ugyanis jeleníteni a budapesti tanácskozások alkalmával, hogy a Badeni minisztersége alatt megállapított kiegyezési javaslatok egyrészt elfogadják.

Ujabb híreink szerint gróf Thun rövid idő múlva le fog mondani és valószínű, hogy helyébe olyanforma hivatalnokminiszterium jöj ismét, aminő a Gautsché volt.

Prágában ma az a hír volt elterjedve, hogy Thun már lemondott, sőt már meg is nevezték utódját báró Chlumecky személyében. A hírek természetesen alaptalanoknak bizonyultak.

Prágában azonban ennek daczára azt hiszik, hogy gróf Thun még a Reichsrath egybehívása előtt távozik és az új kabinetet a nyelvrendeletek felfüggesztése után nevezik ki.

A magas Tátrából.

Irta: Galánffy Lajos.

III.

Átléptem drága hazám határát, tul vagyok a Kárpátokon, Iczawniczáról, a lengyelek szép fürdőjéből irom e sorokat, hova Barlang-liget, Vörösklastrom és a Korona hegyi fürdő érintésével hat órai kocsi után érkeztem meg.

A koronahegyi fürdő s a Vörösklastrom az eperjesi gör. cath. püspökség tulajdonához tartoznak. A fürdő maga kevésbé látogatott, a minek oka az; hogy távol van mindentől, leginkább csak azok keresik fel, a kik rá vannak utalva, hogy ott megpihezjenek, ötközzenek.

A vörös klastrom vörös eszerép fedeléről elnevezett remete lak a Dunajecz jobb partján, egykoron a karthausi rendnek volt gazdag kolostora, míg a huszszázad ki nem fosztották, kincseit, drágaságait el nem rabolták. Falai romokban hevernek, meglévő épületei gazdasági célokra lettek átalakítva. A zárda temploma ép, falain a régi festményeknek látszanak nyomai, oltára szép, korának igazi remeke. A mise-mondó ruhákból sok darabot látui még, ezeket megőrizték a gondos kezek, de hát mind ezek csekély maradványai a kincsekben egykoron gazdag kolostornak.

A révparton századokat átélő óriási hársfák állanak, ezeknek árnyékában megállottam egy perczre én is. Aztán emlékezetem szárnyán vissza szállottam abba a korba: a mikor itten... e terebélyes

fák alatt Isten féltő jámbor barátok hűsöltek, a mikor az orgona-síp alaku Korona hegy boldogabb időket látott, a mikor a szent falak között újított barátok éneke-imája hangzott szívek, lelkek épülésére. Isten nagy nevének dicsőítésére.

Mai nap elhagyatott e kies hely, kevés magyar keresi fel, több itt az átutazó idegenek száma, azoknak száma, kik felkeresik a műemlékeket, a kik gyönyörködni tudnak a hegyvidék szépségeiben.

Miért? miért van az, hogy a magyar ember idegenkedik hazája bérczes részeit, a természet által pazarul megáldott helyeit felkeresni, miért van az, hogy hogy annyira idegenkedünk a felvidék látogatásától?

A Vörös klastromnál tutajra ültünk s másfél órai tutajozás után a Dunajecz hullám fodrainak csendes loecsanásait hallgatva — lezavniczára értünk.

Utunk égbe meredő sziklafalak között vezetett lezavniczának, a folyton változó tájkép egészen lebilincselte lelkünket. Itt ott egészen szűk lett kilátásunk az égnek, sokszor keskeny szalag volt az, de változatos, gyönyörködtető volt minden képe, sokszor ijesztően vad a merész fordulónál, komor, zord és még is elragadó.

Vaskapu ez... egy kisebb kiadásban, de gazdagabb természet adta szépségeiben, fenségesebb panorámáiban s a ki először látja, nem bír vele betelni, de ha látta, ha egyes kereteiben gyönyörködni látta nem is feledi el egyhamar.

A kanyargó, sokszor ijesztő vad futásban rohanó hullámok felett eltöltött percek, a regényes szikla csoportok, a különböző kövületű vállas csucok, begyepesedett sziklafalak, egymásra lomhán ránehezülő görgetegek, a vízszínek a közeli fenyvesek zöld koszorujától, vagy a kövületek színétől való elváltozása, a hullámoknak pajkos játéka, a többszörösen visszaverődő visszhang, a sziklahasadékokból előre törő vizsugár, fenyő gallyakkal felkoszoruzott barlangok, mind megannyi képek, jelenségek adják maradandó nyomokat hagynak hátra lelkeinkben.

A Csarmagura, Pecki, Lugarki, Solyomvár sziklák mind megannyi óriások álltak utunkba, mindegyike olyan hara-

gosan nézett reánk. Nem hiába! ezek a balparti óriások Gácsországhoz tartoznak, s reánk magyarokra — kik a tengerszemből, százados jogainkra támaszkodva engedni nem akarunk — aligha is nézhetnek jó szemmel, aligha lehetünk kedves vendégei a szikla óriásoknak, a kiknek keblében bizonyára egy egy marziona polyák rejtőzik.

Közbeesőleg legyen mondva, a polyák nem igen kedves arcu jelenség, nemzeti viseletében fest, mutat, imponál, története szomorú, egészben véve azonban alakjai, szokásai hidegen hagyják az embert, a velők való érintkezésben nem melegsik fel keblünk, a baráti jobbot nem képesek melegen megszorítani.

A vidék égbe meredő sziklái közül a Czukor süveg szikla csucs egy néz ki a vékony kupjával, mint korábbi években a szerencsi czukor gyárból kikerült, keskes fekete papirosba csavart hegyes czukor süveg.

Olyan meredek a derék, olyan esodálatosan hegyes ennek a vékony óriásnak a nyaka, hogy szinte kételkedik az ember, így bujt-e fel az anya földből, midőn még annak kérge lágy volt, vagy az elmúlt idők szobrászai unalmokban faragták ilyen hegyesre a pökhendi hegy legényt.

A dunajeczi nagy átjárókat megtekinteni nem elég egy nap, ezekhez több napok kellenek, kell különösen egy csilagos, holdvilágos éj, hogy felmenve a Dunajecz mellett magasba nyuló Przechodki sziklára, e pontról tekintsünk le az ezüstös fodru Dunajecze s itt hallgassuk csendes éjben a fenyvesek epedő bugását, az ébredező madarak esicsérgését, innen nézzük a szállingózó bárány felhők távozását, a helyenként felszálló köd suhanását, itt várjuk be a nap keltét, a mikor bibor palástot vesz magára az ég, a mikor a nap sugarai bearanyozzák a csucokat, felesókolják lábaink alatt a harmatot, hogy utrakelve, a hegyvidékek ismét egy másik panorámájában gyönyörködhesünk.

Oh, szép, meghatóan szép a természet bája, költészete, ki a természetben gyönyörködni tud, annak nem tapad lelkéhez sár, földi szemét, aki imádkozni tud a szabadban, ebben a legszebb templomban, annak lelke tiszta, az szereti

embertársait s hit, remény, szeretetben élve, földön birja már a menyországot.

Mindaz, ami itt él, ami itt mozog, a mi körülvesz itten minket, hirdeti a természet nagyszerűségét, az örökkévaló Istenséget, akitől veszi minden az életet, rendeltetését.

De térjünk vissza utunkra, folytassuk barangolásunkat a Dunajeczen, melynek szikláról-sziklára hőmpölygő hullámai kinyaldosták a kopár hegyek, a szikla-óriások lábait, a magasból aláhullt görgetegek oldalait, aztán álljunk meg helyenként és gondolkozzunk; miésoda nagy erőnek kellett itt végbemenni, hogy e rettenetes szikla falakat keresztül törte a felbugyogó, az aláhőmpölygő víz, hány század, hány ezredév kellett ahoz, míg magának mostani medrét kiásta.

Hogy ehez nagy idők kellettek, hogy ez nagy munka volt, első tekintetre belátjuk, de képzeletünkben látni véljük azt is: hogy a föld alakulása idejében a Piereéiek szikla óriásai szorosán egymás mellé állottak, lábaik térden felül összerétek, nem hagyva ki ezen felül annyi helyet, amelyen keresztül egy könnyű szekér elhaladhatott volna.

A magasba tekintve ismét úgy látjuk, mintha most is farkas szemét nézének egymással a jobb és balparti óriások, kopasz fejek, az idők viharai által megtépett, megrongált válluk majdnem egymást éri, úgy néznek ki, mint a duhajkodó legények, kik birkozáshoz készülnek, de azért egyik sem bántja a másikat.

Ébben is igazság rejlik. Ha a mindennapi életet vizsgáljuk, úgy látjuk: hogy igenis, az egyforma erők birokra nem kelnek, békében meg vannak egymás mellett, de a nagyobb erő leveri a kisebb erőt s felhasználja saját céljaira a legyőzöttet; ha pedig tart attól, hogy legyőzött ellenfele későbbben erejében megújulhat s még ellene törhet, meg semmit... eltörli a föld színéről.

Az erők, az emberek tusája, míg a földön élet lesz, meg nem szűnik, mert erő az erővel nem egyesülhet, egymáshoz nem simulhat, csak a gyengébb kereshet oltalmat az erősebbnél. Tölgy a tölgygyel nem ölelkezik, a repkény nem a fűzet. az erősebb dereku fákat fonja át szálaival, a nő nem az ő neménél, az erős férfi oldalánál keres és talál oltalmat.

TÁRCZA.

Hazámban.

Írta: Móra István.

Nyakas Kis Antal özvegye.

Váltig könyörgött az urának, hogy: így édes uram, amugy édes uram, örökön a halálveszedelem ásit a szemébe kendnek, majd csak meg is élünk nála nélkül is, — csak elállt Nyakas Kis Antal megint a cséplőmasina mellé etetőnek.

— Kétannyt keresek veled, — felesége sopánkodására, — mint a részességgel s ha az Isten megsegít: kocsitlovat, ekeszerszámot veszek általa őszre, feles szántó leszek valami kis helyen.

— Akkor hát a magunk kis buzánk cséplőletlen marad ugy-e Szent István utáig?

— Az, lelkem, kialkudtam, hogy ha majd a Szekeres Antalét nyomtatjuk, odahozza a szérűjire a mienket is, aztán elveretjük. Nem tart egy fertály óráig az egész.

— Mi lesz a napszámja kendnek?

— Ataljába szegődtem, fiam, hat hétre százhusz forintért.

Arra megnyugodott a menyecske, de csak szóval maradt, komolykodó.

Mintha csak érezte volna a szegény ipaura vesztét az istenadta.

Mert alig egy hétre rá, hogy a masina megindult, halva, szétszakgatva szedték ki Nyakas Kis Antalt a dobból. Közel harminczan dolgoztak a gépnél s nincs, a ki számot tudna adni felőle: hogyan esett, — csak megesezt egy szempillantás alatt.

Akkoriban én is hallottam, hogy beszéltek a piacon, az ujságban is láttam, hogy meg volt írva, — de hát biz annak negyedfél hete már, hát szépen meg is felejtkeztem volna róla. ha ma reggel, hogy a szőlőbe jövünk kifelé, édes anyám meg nem löki a karom, szólván csendesen:

— Nézd, ez az asszony, aki itt előtünk mén, ez annak a Nyakas Kis Antalnak a felesége szegénynek.

Tisztán öltözött, takaros asszonyka volt, csontos, soványas, de mélyesipejű, mint általában a mi asszonyaink. Két kis leánygyereket vezetett, négy-öt esztendő-sőket, egyet meg vitt a karján, egy fiut.

Hamarost beértünk; édes anyám köszönt neki:

— Adjon Isten jó reggelt, Marika.

— Adjon Isten maguknak is, Panka néni!

— Hova igyekszetek, lelkem?

— A szőlőbe húzom ezeket az istenadta nyügöket; ehun, hat kereszt buzácskánk termett a puszt-földben, azt tisztogatnám ki, de egy hete kinezom már, még se fogy.

— Meglátogatott az Isten téged is, fiacskám.

Megszoritottam a könyökét édesanyámnak s ítettem, hogy ugyan minek hozza föl, minek bolygatja meg a szegény asszony sajgó sebet. Sz ez most mindjárt sirva fakad, a mi nekem megint oly véghehetlen rossz.

De nem. Csak azon a szintelen hangon, mely megint sajátjuk ezeknek az asszonyoknak, felelé:

— Bizony engem meglátogatott, Panka nénem. Aztán, de ha így meglátogatott is, nézze, hanem hogy éppen most. Ez a kis buzánk, ez is cséplőletlen, ez a kis szőlőnk, ez is kapalatlan, az adónk fizetetlen, télre való malacunk megvéttetlen, de meg a rávalót is elvitte a temetés. Legfőbb meg ez a kinkereszt, ez a szopós gyerek.

A kis érteilen, szótádatlan gyerek, a hogy az anyja kiméletlenül följebb vetette a karján, sirni kezdett s beleakasztotta keresgélő kis kezét az anyja kartonbluzának a gombolásába.

— Szi, örökké rág, — panaszkodott

E kitérésért szives elnézést kérve az olvasótól — folytatom, hogy másfél órai tutajozás után — mindenütt vadregényes vidéket érintve s gyönyörködve a merész kanyarulatok folytán felnyuló szebbnél szebb és megkapó képekben — Sezawniczára értünk.

Kipihenve az ut fáradalmait, a fürdőt vettük szemügyre, bekalandoztuk annak minden zegét-zugát, felkutattuk benne a látni valókat.

A fürdő kopár hegyektől körül vett völgyben és magaslapon fekszik és két részből áll. Az alsó fürdő épületei egyszerű faházakból állanak, a felső fürdő már egészen euwpai jellegű, vendéglőkkel, kázházakkal és valóban irigylendő szép parkokkal bir.

Kertjeinek, köztereinek virágos ágyai rendkívül szépek, izléssel berendezettek, csaknek páratlanok. Tágas sétányain látható exotikus növények hatásosak, a virágok színben, pompában mesésen szépek, lakházai, villái folyóvízzel befutottak, köztéri tiszták és minden oldalról könnyen megközelíthetők.

Az alsó fürdőben hosszú kaftán a divatos öltözék. a felső fürdőben már csak itt-ott ödögnek a taláros alakok, itt az előkelő lengyel családok dominálnak. E helyen erőteljes férfiakkal, szép szőke asszonyokkal találkozunk, kik közül ez utóbbiak a legujabb divatu és ékszerekkel gazdagon megrakott öltözékben jelennek meg a sétányokon.

Idéfont erősen lüktet a nemzeti erő mindenben, de különösen a nyelvben, melyhez a lengyel szívósan ragaszkodik még akkor is, ha több művelt nyelvet beszél.

Bezzeg másként van ez nálunk, a magas Tátrában háromféle nyelvet is beszél a szegény magyar, sőt örül a lelke, ha mentül több idegen szót keverhet beszédjébe, mert úgy véli: ezután itélk meg agyveleje képességét, sulyát, egyéni értékét.

Boldog Isten! hogyan tudja feledni nyelvét a magyar, azt a zengzetes szép nyelvet, amelynél szebb tömörebb a földkereken több ninesen. hogyan szeret majmolni másokat az, a ki minden tekintetben arra van teremtve, hogy fényes nagy multjára nemzeti erejére támaszkodva intő példát mutasson más nemzetnek.

A világ részébe vet is sorsunk, sem kint, sem bent nem tud bennünk a nem-

zeti erő úgy löktetni, mint ezt más nemzeteknél tapasztaljuk. — Lelkesedésünk percek alatt lángoszlopokban ég, de hamar hamu alá rejtőzik. Könnyen szikrázunk, haragszunk, de hamar feledünk, szívünk jó, könnyen hívó s éppen ezért sokszor ezek miatt ér keserűség, csalódás. Bizony-bizony nem ártana fajunknak, ha ez édes hazában szívósabban ragaszkodnánk nyelvünkhöz, ha követnénk lengyel felebaaítaink példáját, kik irgalomért sem esdenek németül hazájukban . . .

Sezaoniceza a krakói tudományos akadémia tulajdonához tartozik, s mindent elkövet, hogy e szép fürdőt emelje, jó hírét nevéssé tegye.

Van több meleg- és ásványvízfürdője, amelyek belelegzős és gőzkazánokkal vannak ellátva, vizgyógyintézet kényelmesen berendezett, gyógytára állandó. Van színháza, több izléses fedett sétánya, pazar fényvel ellátott cursalonja (társalgója), casinója, van gazdag jövedelmű egyháza, melynek temploma a fürdő egyik magas dombján áll s a legmodernebb stýlben épült.

Időnk kevés volt, belsejét a szép templomnak nem láthattuk, pedig előre informálva voltunk festményei, oltárképei, és drágaságairól. Egyet több okunk van arra, hogy szeleskedésünket megbánjuk, mert a másik hiba, melyet elkövettünk, az volt: nem rándultunk ki a közel fekvő Nedetri várba, melynek falai között a tatárjárás idejében IV. Béla leánya Kü-nigunda és férje Boleszláv lengyel király találnak biztos menedéket. Van gazdag kölesönkönyvtára, melyben a lengyel, német, francia, orosz és angol irodalom művei gazdagon vannak képviselve. Társadalmi élete a fürdőnek — amint értesülésünkre jutott — elég élénk, a felső fürdőben a lengyel nemesi és főnemesi osztály erősen van képviselve.

Konyháját nem izeltük, mert ijjesztgetve voltunk a vajban sültéktől és erősen vajos tésztáktól, amely okból előre elláttuk magunkat matlári sült csirkével és jó kassai sódarral.

Kávéja, theája kitünő, hozzá igen olesó, aminthogy bazárjai, boltjai is páratlan olesók. A magas Tátra-fürdők bazárjai végtelen drágák, Krózus kincsével kell annak birni, ki innen jó barátjának emléktárgyakat kíván bevásárolni. Ég őrizzen minden halandót a tátrai bazároktól és a drága konyháktól.

Sezawniczának — hol 3—4000 vendég fordul meg évente, a hol téli kura is van, — postaforgalma igen nagy, csomagszállítmánya hihetetlen magas.

Vidéke hegy-völgyes, éghajlata enyhe, mondhatni a nyár közepén meleg, érkezésünk napján tikkasztó volt a hőség úgy innen, mint túl a Kárpátokon.

Sezawniczáról az ut visszafelé a Dunajecz jobb partján eléggé gondozott, gyalog három és fél óra alatt lehet a vörös klastromhoz jutni, ahol egy pár fekete gyerek rozzant hegedüt fűrészelve, a Rákóczy-indulóval fogadja az érkezőt. Ezzel az indulóval . . . aztán nyakatekert bus magyar nótával kísérik a tutajokra ülő vendégeket, s egy pár hatosért, jó zsiros portorico szivarért még alázatos mosolyt is adnak emlékebe.

A vörös klastromtól Matlárházáig hat órai utat kell tenni a Szepesi Magura hegységet keresztül vágva, de ez az ut nem nehéz, nem fárasztó, elég változatos, tiszta időben kellemesnek mondható.

A ki a Magas Tátrába megy üdülni, látogasson át Sezawniczára, a Dunajeczi kirándulást nem fogja megbánni, változatos, vadregényes képeiben igazi élvezet kínálkozik részére; az ut le a kanyargó Dunajeczen Sezawniczára, aztán visszafelé a jól gondozott hegyi uton, mely elég hosszú ugyan, de épenséggel nem fárasztó, olyan kellemes, olyan gyönyörködtető, hogy szinte fájo lélekkel vesz tőle bucsut az, ki egyszer felkereste.

A magas Tátrából — ha időnk enged, — még lesz közleményünk.

SZINHÁZ.

* A színházi pályázati feltételek megállapítására kiküldött albizottság (Róncsik Lajos, Boczkó Sámuel, Abraham László, Aczél Géza, Zádor Lajos, Márk Endre és Szabó Kálmán aljegyző) munkálatának tárgyalását a színházi bizottság már e héten óhajtotta volna tárgyalni; a régi és újonnan javasolt feltételi pontozatoknak sokszorosítását is elrendelte. Miután azonban sem Róncsik Lajos tanácsnok és színházi felügyelő, sem Szabó Kálmán bizottsági jegyző nem érkeztek vissza szabadságukról, e kíváncsi nem fog teljesebbé menni, pedig az idő nagyon közeledik és nem volna előnyös, ha Debreczen a pályázat

tovább az asszony. A többi, ekkora-korán már evett, ez nem.

S haragvást szoritotta kibontott mellére a reszkető kicsikét.

Nem állhattam. Sietőre fogtam a lépteimet, hogy mihamarább elhagyjuk.

— Szerette ez az asszony az urát? — kérdeztem édesanyámat, mikor egy hajításra voltunk tőle.

— Hogyne szerette volna, édes cselédem, szerette bizony. Nagyon szerette. Csakhogy a gond fiam, a gond, följobbvaló az sokkal, mint a bánat . . .

Siró paraszt.

Nagy, reszketeg pirosságok veszik föl olykor este az ég alját: tüzek.

Nézzük, nézdeljük, találgatjuk, hogy hol ég, mi ég? Ha nagyon eleven a pirossága, akkor asztag, ha világos, mint a szelet jelző napáldozat: akkor szalma. Ha oly alant lobog, hogy szinte szines a nyári ég esteli lilaságával, akkor nem a mi határunkon van. S ekkor, ha nem is mondunk hálaistent, nyugtosak vagyunk s békén fekszenek le.

Másnap aztán hírül hozzák a puszta- zók, esőzők, koncsorgó finánczok, hogy igen: négyszáz kereszties asztagja hamvadt el a zsidónak. Vagy huszóles kazalja Kapkodó Ragyás Imrének. Kinek azután

milyen a belső természete, a szerint vélekszik.

— Bujjon az ördög abba a zsidóba, nagyon vékonyas volt a rozsa, vastagon biztosította: azért égett meg, — mondja az egyik.

— Szegény feje, — véli a másik — körömködhet, míg még az árendáját kiteremti.

— Annyi az annak, mint nekem egy ütet tapló, — veti oda a harmadik. Azonban meg, hogy érezzen életibe egyszer az is szükségét.

Itt vagyunk.

Ellenben a napokban ennek az istenteremtette, szegény béreseMBER szomszédunknak égett porrá minden termése, a tiz kereszt kétszerbuzátskája, úgy, ahogy napszámossal lekaszáltatta, úgy, ahogy vasárnap hajnalon, tisztálkodás örve alatt hazajövén, összerakta. Susnyó kanászgyerekecskének kukoriczát sütöttek a tövében babszárral, gonosz indulatu szél rákapta a zsarátot; a mig az ember százig olvas, úgy vége lett, hogy csak egy kis kerek feketeség maradt a helyén.

Hát erre, szegényre nines, aki szánva ne mondaná:

— Uram Jézusom, hát ezen mi vernivalót találtál? . . .

Pénteken történt. Vasárnap szegény béres ember, hogy megint hazakéredzett,

nem tudott úgy elmenni a husz lépés széles földcséke végén, hogy be ne menjen megnézni az égés hamvát. Hüvös volt, szeles, ősziforma reggel — és izzadt keservében, törülközött. Aztán szinte öntudatlan kotorni kezdte ökörhajtó ostora nyelével a pernyét. Akkor egyszer csak megakadt az ostornyél hegye valami ellentálló elevenben. Megfeszítette, — hát egy félig elégett fenék-kéve fordult ki az üszökből. Még a zsupkötél is rajta volt. Kirugta a tarlóra, a szél elkapta róla a pernyét, ép kalászok látszóttak a középből.

A béreseMBER fölszakajtotta a kéve kötelét, kiválasztott belőle egy kis marokra való egészséges kalászt, hóna alá vette és lesütött fejjel, esendes bandukolással megindult hazafelé.

Felesége éppen inget mángorolt neki, mikor beköszönt a pitarba. Szentölni se köllött a kérges házi vászonruhát, volt, a mitől ugyis megereszkedjen: sirt az asszony.

Az ember pedig odavetette a marék kalászt a mángorló szék peremére és szólt:

— Nézd, ilyen volt e . . .

Avval befordult az ajtó megé, a hol a vizeskantáknak van a helyük, mintha inni akarna: pedig sirt.

kiírásával a többi városoktól elmaradna. — Ugy tudjuk hogy Szeged, Arad, és talán Kassa is már szeptember 15-ikére kiírták pályázataikat.

* **A hármás bérletrendszer.** A színházi bizottságnak a hármás (A. B. C.) bérletrendszer behozatalára vonatkozó jegyzőkönyve alapján közöljük, hogy ezen újítás akként tervezetik, hogy az A. jegyü előadások az eddigi páratlan, a B. jegyüek az eddigi páros számú bérletnek maradnak; — míg a C. betűs előadásokra azok bérletnek, akik erre igényt tarthatnak. A bérletárak pedig ily módon alakulnak: 180 előadásra család páholy (4 frtjával) 720, alsó és középpáholy (3 frtjával) 540, felsőpáholy (2 frtjával) 360 frt; I. r. támlásszék (80 krjával) 144 frt. s így tovább. Hatvan előadásra pedig az itt említett összegek egyharmad része esik.

* **A Magyar színház új komikusa.** A Magyar színház igazgatósága Rózsahegyi Kálmánt, a debreczeni színház volt tagját szerződtette fiatal komikusnak.

Tanügy.

* **Iskolai értesítés.** A helybeli róm. kath. algymnasiumban az 1898—9-iki tanévre a beiratások szeptember hó három első napján reggeli 8 órától 12 óráig tartanak; a javító, pótló és magánvizsgálatok pedig augusztus hó három utolsó napján ugyanazoh időben. Az igazgatóság.

* **Magántanfolyam a róm. kath. gimnáziumban.** Magántanfolyam lesz főigazgatói engedéllyel, rendes óra beosztással a róm. kath. algymnázium helyiségében, azon V. osztályu tanulók részére, kik más intézetekből kimaradtak. Mint biztos forrásból értesülünk, a tanításra eddig vállalkoztak a következő tanár urak: Matirkó Konrád mennyiségtanra és német nyelvre, Vas Károly latinra, Láng János természetrajzra, Mácska Lajos magyar és görög nyelvre. A kik ez iránt érdeklődnek, a gimnázium igazgatóságánál bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

Wlassics miniszter Berlinben.

Berlin, aug. 23. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap ide érkezett.

Spanyolország és Amerika.

Madrid, aug. 23. Jandenes tábornoknak e hó 20-án kelt távirata jelenti, hogy ő még nem kapott távirati jelentést a kormánytól a békejegyzőkönyv aláírásáról. Jandenes hozzáteszi, hogy a felkelők folytatják a spanyol csapatok ellen a harcokat. A távirat utal továbbá korábbi sürgönyökre, amelyek részleteket tartalmaznak a harcokról és Manilla átadásáról. Ezek a sürgönyök azonban nem érkeztek meg Madridba. Azt hiszik, hogy az amerikaiak elfogták azokat.

San Francisco, aug. 22. 1300 emberből álló csapat indult tegnap Honolulu keresztül Manillába.

New York, aug. 23. Négy szállítóhajó 1400 emberrel tegnap Montauk-Pointbe érkezett.

A walesi herceg állapota.

London, aug. 23. Az „Osborne“ yachtról tegnapi kelettel érkezett jelentés szerint a walesi herceg állapota az utolsó bulletin közzététele óta örövendően javult és alig hagy fenn kívánni valót.

Henrik herceg Sachalmi szigetén.

Szent-Pétervár, aug. 23. Sachalmi szigetről jelentik, hogy Henrik porosz herceg otléte alkalmából nagy takarodó volt. Henrik herceg a tiszteletére adott lakománál felköszöntötte Miklós czárt, mint a német császár egyik legigazabb barátját, A herceg Sachalin szigetről Vladivosztkba megy.

Lemészárolt földmives-karaván.

Balassa-Gyarmat, augusztus 23. Kóvár község határában, a legutóbbi kettős ünnep előestéjén borzasztó vérengzés történt, amelyet hidépitő olasz utonállók követtek el. Az olaszok az országuti árokban lesbe állva bevárták és megrohanták a középpalotjai aratógazdák egy tekintélyes karavánját, amely Kóvárról kocsikon és ökör-szekereken szállította hazafelé aratási keresményét s amelynek tagjaival a kovári kurta korema előtt rövid szóváltásuk volt. Az olaszok vasakkal és dorongokkal felfegyverkezve sorra vették a kocsik népét s Hipezki Pált és 14 éves hasonló nevű fiát agyonverték, Cserves Jánost, Cserves Mihályt, Jerancz Jánost, Nagy Pált és Mátyás Jánost, valamint három más kovári lakost, a kik segítségükre siettek, véresre verték s félholtan otthagyták az országuton meg az országot árkaiban.

Nagy tűz Bécsben.

Bécs, augusztus 22. A mai nap folyamán a Schmidt-féle müncheni kötött árúgyár bécsi fióküzletének raktáraiban nagy tűz pusztított. A kárt több százezer forintba becsülik.

Elítélt olasz képviselő.

Róma, augusztus 23. A firenei Matonai törvényszék Pescetti képviselőt a május havi zavargásokban való részessége miatt in contumaciam tíz évi börtön büntetésre ítélte és örökre eltiltotta minden közhivatal viselésétől.

Vasuti forgalom megnyitása.

Róma, augusztus 22. A pontedecimo bussalai vasuti vonalon a forgalom, a hatóságok által az augusztus 12-iki szerencsétlenség következtében előírt óvintézkedések mellett, ma éjjélkor újra megnyílik.

Japán.

Jokohama, augusztus 22. A választásoknál előfordult szabálytalanságok miatt támadt viszály Jamada igazságügyi viceminiszter lemondása következtében véget ért.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **A Csokonai-kör küldöttsége Nagyváradon.** A Szigligeti-Társaság folyó hó 26-án ünnepli a nagyváradai színészet fenállásának százéves évfordulóját. Az ünne-

pélyre meghívták a testvér város Debreczen irodalmi intézményét a Csokonai-Kört is, melyet küldöttség fog képviselni. Csütörtökön este utazik el a küldöttség, melynek tagjai lesznek Géressy Kálmán tankerületi főigazgató, Komlóssy Arthur főjegyző, Bakonyi Samu dr. a kör főtitkára, Kardos Albert dr. h. titkár, Balogh Ferencz hittanár, Körössy Kálmán dr. ügyvéd és Szántó Sámuel dr. tanár.

— **Kinevezés.** A földmívelési miniszter Ejury Lajos okleveles gyógyszerészt a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet vegytani tanszéke mellé két év tartamára tanársegéddé kinevezte.

— **Vasut igazgatók értekezlete.** Kiváló szaktekintélyek gyűlőhelye lesz a jövő hónapban Debreczen. A közös vasutak igazgatói szeptember hó 29-én városunkban tartják idei értekezletüket. A m. á. v. debreczeni üzletvezetőségének jelenlegi vezetője Szighmeth Károly főfelügyelő üzletvezető helyettes tegnap az iránt kereste meg a városi tanácsot, hogy ezen értekezlet megtartására engedje át a városháza közgyűlési termét. A tanács azonnal válaszolt, a legszívesebb készséggel teljesítvén a kérelmet.

— **Orvosi körökből.** Balkányi Ede dr. ker. orvos ma két hétre elutazott. Távolléte alatt hivatalos teendőiben dr. K. Szalay Béla t. ker. orvos helyettesíti.

— **Választások a Zion egyletnél.** Zajos érdeklődés mellett folyt le vasárnap a Zion betegsegélyző egyesület 33 tagu bizottságának megalakítása. Szavazás utján megválasztottak:

Rendes tagok: Ifj. Schwarz Vilmos, Hoffmann Sándor, Schwarz M. L., Kainer Adolf, Rosenthal Dániel, Burger D. József, Emerich Arnold, Rosenberg József, Rosenberg Simon, Gabányi Sándor, Fényes Mór, Steier Gyula, Widder Sámuel, Goldstein Márkus, Ifj. Kellner Dávid, Adler Simon, Elsner Henrik, Ifj. Fülöp Ignác, Kuti Zsigmond, Herczfelder Géza; póttagok: Klein Miksa, Krémer Jakab, Frankl Ferencz, Boros Izidor, Halmágyi Sámuel, Krausz Kálmán, Berger Herman, Klein Jakab (gépraktáros.) A pártoló tagok közül: Weisz Sándor, Dr. Bakonyi Samu, Markus Miksa, Stern József, Dr. Fejér Ferencz, Hochfelder Jakab, Reichmann Armin, Lusztig Dezső, Turai Farkas, Biedermann József, Kohn Lipót; póttagok: Békési Albert, Dr. Kardos Samu, Krausz Vilmos főrabbi, Dr. Burger Péter. Orvosoknak szavazás utján jelöltettek Dr. Rózsa Mór, Dr. Kenyeres Elek, Dr. Burger Péter és Dr. Rosenthal Zoltán.

— **A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet földmives iskolájánál Debreczen szab. kir. városnak három alapítványi ingyenes helye üresedésbe jövén, a tanács fölhívja ezen 17 évet már betöltött s legalább irni olvasni s az alsóbb műveletekkel számolni tudó debreczeni születésű és illetőségű ifjakat, kik ezen alapítványi helyek valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellő okmányokkal felszerelt kérvényeket a f. 1898. év szept. 20-ig a városi tanáchoz adják be.**

— **A tanoncok iskolamulasztása.** Szokás volt eddig, hogyha az iparos és kereskedő tanoncok az iskolai felügyelőség által kiállított könyvecskéiket elvesztették, minden akadály nélkül kaphattak újat anélkül, hogy ezen új könyvecskébe a régebben elkövetett mulasztások és esetleges büntetések bevezetettek volna. Ezen visszas állapoton változtat most az ország összes ipariskolai és iparhatósági felügyelőihez intézett miniszteri leirat, mely elrendeli, hogy iparos és kereskedőtanoncok elveszett könyvecskéi helyett kiállítandó új könyvecskébe a régeinek kimutatásai és mulasztása egész tartalma bevezetendő.

— **Hymen.** Wertheimer Géza zólyomi tanító ma esküdt örök hűséget a miskolci izr. új imaházban Horovitz Vilma kisasszonynak, Kuthi Zsigmond hírlapíró-társunk sógornójának.

— **A nagy-kanizsai építés felebbezése.** Hirsch nagy-kanizsai építész semmiképp nem akar abban megnyugodni, hogy a város debreczeni építészszel és nem ő vele épített föl a lovaslaktanyát. A közgyűlésnek a lovaslaktanya építésének vállalkozására vonatkozó határozata ellen felebbezett a belügyminiszterhez. Azt akarja ugyanis bizonyítani Hirsch, hogy ő 10,000 forinttal olcsóbb volna a debreczeni vállalkozónál. A belügyminiszter Hirschnek a felebbezését leküldte a városhoz.

— **Etjegyzés.** Zengey János nyug. pénzügyi tisztviselő eljegyezte özvegy Kardos Istvánné szül. Gyulay Zsuzsánna kedves leányát, özv. Kegyes Lászlóné szül. Kardos Erzsébet urnót.

— **Vizsgálat a bormérőkben.** Az I. ker. rendőrség vezetője dr. K. Tóth Mihály a közegészség tekintetében dicséretes dolgot végeztet. Razziát tartat a kerületében az összes bormérőkben, hol rendszerint találnak egy-két foglalkozás nélküli nőt. Tegnap és ma nyolcz ilyen foglalkozás nélküli nőt találtak a rendőrök, kik a városban csavarogtak; majd egyes koresmárosok fogadták magukhoz. A nyolcz foglalkozás nélküli leányt, az orvos rendeletére a kórházba szállították. Ohajtandó volna, ha a többi kerületekben is hasonló szigorral járnának el a bormérők s a hirhedt kávéházak nőtagejai ellen, mert ez a cselekedete a rendőrségnek csak a közegészség tekintetében történék.

— **Körözött okirathamisító.** A debreczeni törvényszék országosan körözötti Neumann Sándor b.ujvárosi lakost.

— **Nagy ékszerlopás.** Az ujvidéki rendőrkapitányságnak a mi főkapitányságunkhoz is megküldött körözőlevele értelmében eddigelé ismeretlen tettes Ármány Géza ujvidéki ékszerész üzletébe behatolva, onnan mintegy 10.000 forint értékű különböző ékszert eltolvajlott. Miután a betörő alaposan eltűnt, országos körözése rendeltett el. A betöréses lopással két egyént gyanúsítanak.

— **Előkelő csavargók.** A keszthelyi főszozolgabírói hivatalnak érdekes rabjai voltak a héten. Ugyanis lovag Brandl Alfréd, a keszthelyi honvédszázados egykori őrnagyának a fiát csavargásért és koldulásért tartóztatták le és büntetése kiállása után szüleihez Grácba toloncolták. A másik egy exotikus rab, Blanó Károly tuniszi (afrikai) illetőségű francia, a ki sok viszontagság után Keszthely vidékére jutott, a hol a csendőrség csavargásért és koldulásért letartóztatta.

— **Dirmeg, dörmög a medve.** Igy kezdődik az a nóta, a melyet a kisdudóvadászokban olyan szomoruan szoktak elénekelni a jövő társadalom oszlopai. Szomoruan, mert annak a szegény medvének a történetéről van szó, a melyet a gonosz emberek megfogtak és táncolni tanítottak. A medvék már nem sokáig dirmegnek, dörmögnek és valószínűleg valamely más állat elégikus történetét éneklék ezentúl az óvodákban. A belügyminiszter ugyanis rendeletet adott ki, melyben meghagyja, hogy a medvetánczoltatókat már a határról vissza kell utasítani. Ha pedig már a határon bejöttek s az országban kóborolnának, ellenük az 1879. évi XL. törvényezikk 66., illetve 121. §-a alapján kihágási eljárás tehető folyamatba s elmarasztaltatásuk ese-

tén büntetésük kiállása után haza utasítandók. A medvék pedig az esetben, ha tulajdonosaik a kihágásban vétkeseknek találtnak, az 1879. évi XI. törvényezikk 23. §-a alapján az 1879. évi V. törvényezikk 61. §-a értelmében ítéletileg, különben pedig közbiztonsági szempontból közigazgatásilag elkobzandók és elpusztítandók, bőrük pedig, esetleg az 1892. évi XXVII. törvényezikk 3. §-ában megjelölt czélra értékesítendő.

— **Megugrott a manőver elől.** A kaszárnyákban már hetekkel az indulás előtt másról sem folyt a szó, mint a nagygyakorlatokról. Lassan megkezdődött a készülődés. A szük bakancsokat kényelmessel cserélték fel és naponkint mosták a ruhájukat, hogy tisztán, patyolat fehéren vigyenek el mindent. Az öreg katona már ismeri a nagygyakorlat összes csinját-binját. Nem ismeretlen előtte azok a fázrasztó menetelések és egyéb nehézségek, a melyekkel évről-évre meg kell küzdeni a bakának, amikor bekövetkezik az őszi időjárás. Az ujoncsok, a kik még nem voltak az őszi manőveren, figyelemmel hallgatják az öregebbek, tapasztaltak sok tódtitással fűszerezett elbeszéléseit és már előre borzadva gondoltak az indulásra. Az öreg bakák pedig tovább ijesztgetik az ujonczokat:

— Bizony fiam! keserű az élet. A sok nélkülözéstől és éhségtől deszkavékonyaságra apad a baka gyomra.

— Seholy egy csepyi viz, ellenben sok-sok por, hogy majd megfullad az ember.

— Mire a hetedik faluból a táborba szállítják a hust, élvezhetetlen lesz a nagy forróságtól. Még a kutya is felfordul tőle, ha odavetik neki.

A bakák pedig szájtátva hallgatják a beszédet. És sok van, aki megijed és annyira retteg az őszi gyakorlattól, hogy jó előre kerekét old, csak ne kellesse megsirognia. Lakatos Imre közbaka is megugrott Váradról, a debreczeni 39. gy. ezred ottani zászlóaljától. Fekete képű cigánygyerek volt, a ki előtt mindig becsesebb volt a hegedű, mint a súlyos és félelmes Manlieher. Most keresik mindenfelé.

VIDÉK.

Panama Szegeden. Szegeden a városi könyvekben fölfedezett óriási visszaélések nyomára mindeddig nem jöttek, ámbar az ellenőrzést gyakorló Várady Jenő könyvelő 1892. év óta megtekintette évenként a főkönyveket. A mostani hamisítás mint valami bomba esapott volna szét a városban, melynek tanácsa alighanem megirigyelte Arad érdemeit. Megtörtént az a furcsa dolog, hogy Kállay Albert főispánnak rendkívüli közgyűlést kellett összehívnia Szent István napon. Ez alkalommal felszólította a főispán László Gyula helyettes polgármestert a legerélyesebb intézkedésre és megtorló eljárás foganatosítására. Mindenfelé izgatottan várják a jövő fejleményeket.

Öngyilkos menyecske. Ökörítő községben sok szóbeszéd tárgyát képezi egy fiatal asszony öngyilkossága, a ki alig három hónapja, hogy szüleinek beleegyezése nélkül ment férjhez, Szabó Bertalanhoz, egy odaváló jómódu polgár fiához. A fiatal menyecske a mult nap, miért, miért nem, ott hagyta az urát s hazament szüleihez s tudokra adta, hogy ez életben férjéhez többé nem fog visszatérni. Szüleit, meg a háznál lakó nagyanyát végtelen bántotta a menyecske kijelentése s szép szóval igyekeztek reábirni, hogy a nagy szegény, de meg esküszava miatt is, térjen vissza elhagyott férjéhez. A sok rábeszélés után a fiatal asszony el is indult a szülői háztól, de nem férjéhez, hanem atyja istállójába, hol egy ruha-

szárító kötéllel egy gerendára felakasztotta magát. Holttestére csak másnap akadt reá egyik kis leánytestvére s ez vitte meg sirva, jejeszékelve a szomorú hirt a semmi rosszat sem sejtő szülőknek.

Öngyilkos színész.

(Saját tudósítás.)

Máramaros-Sziget, augusztus 22.

Rubos Árpád, a kedves bohém fiu aki jóízű szerepeiben ötletes játékaival a könnyezésig tudott nevetetni, most az egyszerű drámát játszotta, a melyben igazi könnyeket sajtolt a szemekből. A szó legkomolyabb értelmében átszenvedi ezt a drámát, melynek ő az elbukott hőse, aki tátongó lösebbel, a nagy betegek sápadtságával fekszik vánkosan, míg mellette megtört menyasszonya zokog, a társulat idősebb tagjai állnak bus arezczal és egy öreg orvos, aki a beteg kezét fogja számlálván az ütér verését.

Még tegnap félrevágott kalapban vigan fütyörészett. Virág volt a kabátja gombjában, alkalmasint menyasszonyától kapta. A kezében pedig a szerepét szorongatta, mivelhogy tanult különösen jól akarta megtanulni azt a szerepét, melyet a menyasszonya jutalomjátékán akart eljátszani.

Egy ostoba öngyilkos megsemmisített mindent.

Miért tette? Életben maradhat-e? Nem tudják. Semmitsem tudnak egyebet, mint a mennyi nyilvánvaló, hogy Rubos Árpád boldog vőlegény volt, teljes szerelmmel ragaszkodott menyasszonyához, a ki szintén teljes hűséggel viszonzta érzelmeit.

Rubos debreczeni barátaihoz irt leveleiben egyre boldog szerelmét emlegette. Egyik barátjához 10—15 oldalas levelet irt, valamennyiben az ő nagy szerelmét festette.

„Meglássátok, — azt irta — ha megházasodom, milyen más ember leszek.“

Arra ezélt, hogy a vidám étellel szakít, mert a házaselet leköti. Menyasszonya Serfőzi Zseni, mint mondják, sokáig habozott, a mig igent mondott, mert bár még a télen Debreczenben észrevette, hogy a fiatal színész egész komoly szándékkal van iránta, mégis csak akkor mondta ki az igent, mikor a fiatal szerelmes ünnepélyesen megígérte, hogy a könnyelmű életmóddal teljesen szakít. A tudósítónk azt írja, hogy Rubos tovább is mulatgatott.

Az öngyilkosságról a következőket írják:

Lókody Bálint a máramaros-szigeti gőzfürdő bérloje, kinél Aranyossy József a szintársulat pénztárnoka és Rubos Árpád együtt laktak, — kalap nélkül, a nagy hőiségtől eltikkadva szaladt a színház pénztárához és rémulve mondta a hirt, hogy Rubos Árpád meglötte magát.

A színészek, kik éppen próbát tartottak, mindent abba hagytak s midőn első csudalkozásukból magukhoz tértek, szétszaladtak, ki orvosért, ki az igazgatóért, legtöbbben pedig szerencsétlen társuk lakására siettek s adták szájról-szájra a leverő hirt.

Hamarjában három orvost is hoztak az öngyilkos lakására a szerető kollegák.

A golyó a szerencsétlen ifju szive alatt, a hónalj alá hatolt, hogy melyik medenczébe, azt az orvosok nem tudták hirtelenében megállapítani.

Vér a sebből igen kevés folyt, de a száján nagyobb esomót köpött ki.

Életben maradásához kevés a remény a mennyiben a benn maradt vér és mérges ólomgolyó könnyen seblázt, vagy vérmérgezést idézhet elő.

Tették okát nem tudják. Serfőzi Zseni, kivel e hó 14 én váltott jegyet

megtörtén, zokogva borult jegyese mellé, ki még délután is eszméletlenül feküdt.

Tegnap még igen vigkedélyű volt s ugy délután a „Trilby“-ben, mint este a „Mária bátyjában, nagy kedvvel játszott meg szerepeit. Este pedig jegyését hazakisérve, az „Uradalmi söresarnok“-ba tért be, hol egész jókedvűnek mutatkozott s nevetve kiáltotta oda a pincérnek, „*hazon hamar egy rózsaszínű spriczeret!*“ Itt barátaival és „Szatyai bácsival“ 1/2 12 óráig időzött s azután Borsodyval találkozva vele mulatott 2 óráig, hogy aztán hol járt nem tudja. Haza csak reggel 8 óra után került s mikor az érzékeny, jó szívű Aranyossy tatással lakásuk előtt találkozott s ez feddőleg azt mondta neki „hát most kell haza jönni fiam“ könnyezve borult nyakába, szónéklül megcsókolta és bement lakásába.

Délelőtt 11 órakor pedig rémülve hallotta a hirt mindenki, hogy Rubos meglötte magát.

Sem levelet, sem egyebet, a miből öngyilkosságának okát következtetni lehetne, — nem hagyott hátra.

A szomorú esetet a direktor is tudatta velünk, a következő távirattal:

„Rubos Árpád meglötte magát. Sebe életveszélyes. Megmenthetés nincs kizárva.“

Ujabb értesülés.

Rubos lakótársa, Aranyossy József lapunk egyik munkatársának azt írja, hogy az öngyilkos valószínűleg megmenthető. A golyó a tüdőt horzsolta és a hát közepén akadt fenn, de már eltávolították.

Látogatás a n.-kállói tébolydában.

Írta: Pórcsalmi Gyula.

Folytatás.

A női elmebetegek osztálya.

Míg a férfiosztály épülete, berendezése mintaszerű, addig a női osztályról alig mondhatunk valami jót.

Képzelnék olvasóim egy hosszú, 16—18 ablakkal ellátott elég alacsony régi földszintes épületet, melynek egyéb hibái mellett az is szembetűnő, hogy Kálló város főterén áll, az utczavonalban, szemben a sétahelylyel. Az ablakain még a gyermek is beláthat. Folytatása ez az emeletes főépület keleti szárnyának s dél felé húzódnak, egészen az intézeti főorvos lakásáig.

Előtte az utczán járda van. A járdán s közvetlen járó emberek s szekerek pedig nem kis zajt csapnak, ami nyugtalaníthatja a szegény betegeket. A szobák szűkek, meglehetősen sötétek. Az udvaron belül van egy kiugró-tornác. Itt és a meglehetősen szűk udvaron (melyet észak felől a férfiosztály hatalmas falazata, nyugot felé a férfiak kertjétől kőfal, délfelől is kőfal választ el) néhány magas törzsű fa alatt találnak a szabadban sétáló, vagy üülő, fekvő nők árnyékos helyet. — Bizony, ide is több fa kellene, még pedig kiválóan magas derekú fa.

Az épület közepe táján van az épületből kiépítve egy kis épület. Ebben vannak a czellák, ahova a dühöngőket csukják. — Ekkor is lármázott benn egy „szavas cseléd“ mint nálunk mondják a beszédes asszonyt.

A szobák egyrészt a kőművesek akkor takarították. A nők rózsaszínű intézeti ruhákba öltözve, künn a szabadban voltak.

Mikor beléptünk, egy magas, karesu nő a jobboldali fák egyike alul felállt a lőczáról; vadul nézett ránk s méltóságteljesen tova sétált; dus, barna haja szétbontva körülfogta vállait.

A tornác alatt heves esete-paté fogadott bennünket, különösen egyik nő perelt hatalmasan; alig látta meg a gondnok urat, rödtön az ebédéről kérdezősködött tőle. Legmeghatóbb s legidegrázóbb volt egy intelligens urinő, ki nem külön czellában, hanem a szobájában volt, egy ápolónő folytonos felügyelete alatt. Folyton dühöngött; karjait, lábait csapkodta, zuzott, tépett volna. — Akkor éppen mikor beléptünk egy szerelmes nótát dalolt szivtépően; ki tudja: mi lakozott a dal mögött — a multban? Alig végezte el a dalolást — ugatott mint az eb. — A boldogtalannak előbb a férje örült meg s halt el itt a tébolydában; most meg ő várja itt, megfosztva az értelem világától, — az örök enyészetet, mely felé rohamosan viszi a megromlott agyvelő.

E napon — mint említém is, csak 56 nő volt itt elhelyezve, de ezekkel is sok baj volt, több mint a férfiakkal. A nő veszekedő, csatoráló természete — pardon — itt is meg van bennök. Sok gondot okoznak az ápolónőknek, meg annak a hat irgalmas nővérnek, kik reájuk felügyelnek s a kik közül egyik apácza a főápolónőjük.

Bámulatos az az emberszeretet és türelem, melyekkel az irgalmas nővérek fel vannak ruházva s a melyet a betegekkel szemben tanusítanak. — E derék nők valóságos emberfölötti munkát végeznek itt. — A mellett, hogy ők ügyelnek fel a női osztályra, e mellett ők gondoskodnak az egész intézet ruharaktáráról; vezetik a mosást, az intézet önkiszolgálásának élelmezését; felügyelnek az éléskamrákra, ápolják a fekvő beteget stb. Valóban nagy lemondás lehet e nőkben, kiknek önszántukból földön létük alatt fáradság, küzdelem az osztályrészüik s összes földi örömük abban áll, hogy ha a nyomorultak kinjait enyhíthetik.

Ilyen áldozatra csak az örök emberszeretettel felruházott női szív, gyöngédség képes. Le a kalappal előttük uraim! Hálával csókolhatja meg ezeknek a tisztelendő nővéreknek kezeit az emberiség, kik közt a sok jólétben élő, örömben uszó ember nem is sejtheti, hogy mily nehéz munkát végeznek minden összhaszon nélkül e nők, addig, míg ők csak saját javukat munkálják, vagy éltök óráit kellemes mulatságokkal édesítik. Nincs semmi az elismerésen kívül, a mivel önfeláldozó munkálkodásukat jutalmazhatnák az emberek, adózzunk tehát ezzel az elismeréssel a derék irgalmas nővéreknek!

A női osztály épületét a Kállay családtól 10 ezer forintért vette meg az állam s benne 1897. július 16-án nyitotta meg a nőiosztályt.

(Folyt. köv.)

Magyar pásztorok időjóslosa.

1895. nyarán a Hortobágyon jártam — írják az *Időjárás* című szaklapnak — kronomantiai adatok gyűjtése czéljából. Az összegyűjtött adatokat az Ethnographia használja föl. (L. Ethnographia VI. évf. 406. l.) Azt hiszem nem végezek felesleges munkát, ha meteorologiai jelentőségű adataimat e helyen is közlöm, talán akadnak egyesek, akik szintén kedvet kapnak ilyenemű adatok gyűjtésére.

Ha a nap keltével tisztán mutatkozik: forróságra mutat; de ha tüzesen mutatkozik, az nagy és sok szelet jelent. Ha felkelte előtt zöldes-erős felhők látszanak: eső; ha sugarai még felkelte előtt mutatkoznak: hideg idő várható, ha felhők közül süt ki a nap: hideg idő következik. Ha sugarai megtörve látszanak: hideg idő és esőzés. Ha nagyon melegen süt ki e felhők közül: szintén hideg idő ha igen veresen süt ki s forráz: szél lesz; de ha csak veresen süt ki a felhők közül s nem nagyon forráz: esők. Ha napkeltével

vereses felhők látszanak: eső; ha napközben nagyon forrón süt ki a nap: szeles eső lesz. Ha a nap mintegy órányi időre kisüt és aztán elgyengül s sugarait a felhők közül löveli ki: jégeső következik. Ha a nap keltével körülötte mintegy kör látszik, az hideg időt jelent, épp úgy ha nagynak látszik reggel a nap (nagy nap van.)

Ha nyugtával felhők veszik körül a napot: tiszta idő várható; ha ezen felhők veresek és tiszták: kevés, de erős szelek következnek, de ha a szelek következnek, de ha a szelek által támadtak ezen felhők a nap körül: hideg időre készülhetünk. Ha a nap nyugtánál bal felől (délről) setét felhők mutatkoznak: közeli eső. Ha a nap nyugtával a nap visszapillant és északon veres, délen pedig fekete felhők veszik körül: tiszta, de hideg idő várható. Ha az ég nagyon feketének mutatkozik, mutatja, hogy a patakok, források és kutak kiapadtak. Ha nyugtával felhők borítják el a napot: szeles eső fog következni.

Ha a holdfogyatkozás idején a holdudvar tiszta: a szél, amely azon időben uralkodik, megváltozik. Ha a hold felhőkkel van borítva, hideg időt jelent. Ha a hold tiszta s foltok nélkül van: tiszta idő várható; ha felhőkkel van körülveve, az hideg és esős időt jelez. Ha újhold 3—4. napján a hold sugarak el vannak sötételve: sok eső; ha a holdudvar tüzveres: hideg és nagy eső; ha holdtöltekor feketeség látszik rajta: hideg és nagy eső várható; szintugy, ha karikák veszik körül.

Ha a hollók csoportosan mutatkoznak és sokat repkednek; ha a legyek tömegesülnek, erősen csipnek és hangosan dongnak: biztosan várható az eső.

Ha a bakok és kandisznók szinte telhetetleneknek látszanak, a nemi közlekedésben; a disznók sokat fetrengenek sár- és mocsárban; a helyet, a hol legelnek, mélyen felturják; ha a kutyák erősen vajúják a földet; a farkas a nyáj vagy a tanyák körül settenkedik; az ökrök és tehének a vízbe mártják szájukat, a nélkül, hogy igyanak; a sertések észak felé fordítják fejüket s szaglásznak a levegőben; végre ha a kaesák és ludak hápogva s gágogva mennek; majd e jelek hidegre és hosszas esőzésekre mutatnak.

Ha a kakas éjjel felkel, hogy kukorékoljon, reggelre megváltozik az idő és többnyire felhős idő lesz.

Hideget jelent még, ha a csirhe gyorszaladással érkezik be a faluba.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.)

30.

— Írta: Francisco de Renzis. —

Fordította: Váradai Ödön.

(Folytatás.)

Viu gróf házassági ajánlatánál tudta meg Camilla, mennyire szereti Venturellit. A heves fájdalom, melyet szívében érzett, azonnal megmondta neki, hogy fiatal barátjától soha se lesz képes elválni. S a mint atyjának szívélyes beleegyezése györmelmeinek véget magát. Most először tekintett Fortunatorra vágyódó szerelemmel, a mint szíve sugalta.

Venturelli, ki csakhamar meggyőződött boldogsága valóságáról, azon nap óta csaknem öntudatlanul élt s az élet ugy tünt fel előtte, mint egy fél álom. olyfelekábulata volt, mint egy opium-evőnek.

Mint egy automata végezte kötelességeit; gondolatai Camillánál időztek, bár mit is tett. Minden felhőben az ő arcát vélte látni, minden asszonyban, kit az uton menni látott, őt vélte látni. Ha

távol volt a leánytól, szívét titkos megfejtethetetlen aggodalom tölté el, mintha Camilla élete veszélyben volna s nem volt addig nyugalma, míg Camillát viszont nem látta s remegő karjaiban nem tartá. Gyakran azon ürügy alatt, hogy valamit ott felejtett, visszatért alig hogy elhagyta, s azután újra alig tudott tőle elválni.

Camilla mindjárt észrevette e nyugtalanságát s ha azután Venturelli, kényeszerítve, naiv módon, elmondotta aggodalmait, gondtalan gyermeki ezüsthagon kacajban tört ki.

— Igen, igen, neves csak ki, kedves Camillám, — mondá Fortunato. — Látod, még mindig nem hihetem, hogy a sors igazán így boldogít. Bensőmben intő hang szólal fel, mely tanácsolja, hogy ne hagyjalak el s nekem úgy tetszik, hogy e varázst csak akkor törhetem meg, ha közelben maradok.

— Hát te hiszesz ily mesékben?

— Nem hiszek benne, de mégis félek.

— Oh, szégyeld magad! Te tehát a gonosz varázslóktól tartasz?

— Nem tudom mitől félek... Félek, hogy elvesztelek. Ez az egész.

— De hiszen nemsokára férj s feleség leszünk?

— Még nem keltünk egybe! Énrte la conpe el les révres il y a la place pour un malheur! — mondá Fortunato. — Látod, mikor még gyermek voltam, az iskolában mindenki azt mondta nekem, hogy boldogtalannak születtem, hogy életben sehasem leszek szerencsés. Oly szívesen hinném ezt s oly örömet vetném meg a jóslatot, de az ősök fatuma valóban élet pályámra látszik hatni. Atyámat a legszörnyűbb módon vesztettem el, szegény anyám fájdalomában halt meg s engem egyedül hagyott a földön egyedül az emberekkel való küzdelemben, egyedül irigységükkel, zsarnokságukkal, kimondhatatlan gonoszságukkal.

— Hagyd nyugodni a multat; ez régi dolog, — mondá Camilla, kit jegyeseknek szomorú hangja akaratlanul megindított, nevetve a szavait gyöngéd pillantással kísérte.

— Nem, ez nem régi történet, szerelmem — viszonzá gonodlkodva Fortunato. — Mert e fatum, mely felettem uralkodni látszik, még mindig kísér; mindig felettem lebeg. Alig egy éve, hogy az osztrákokkal szemben harcoltam. Láttam, a mint a tüzekek a császári vadászok golyója által halálosan megsebesítve, köröttem halom módjára felszaporodtak s nem félttem; éreztem, hogy sebezhetlen vagyok. Hirtelen visióm támadt. Egy ragyogó sugár vakítá el szememet s egy benső szót sugta: „Rövid idő múlva megfogsz halni.“

Egy pillanatra rá egy szakasz vonult el közelemben s az első golyó, melyeket kilöttek, engem tört bordákkal a földre sújtottak.

Ma ugyanezen hang azt mondja, hogy ne hagyjalak el a mint akkor mondta, hogy őrizkedjem a gránátoktól.

Camillán hideg futott keresztül, de megkísérte félelmét legyőzni s hirtelen nevetve mondá: Hát nem gondolsz arra, hogy ama golyó a mi boldogságunk előidőzője, s hogy anélkül nem lennénk jegyesek.

E szelid szemrehányással kiejtett szavaknál Venturelli nevetni próbált: némán nézett Camilla könnyes szeméibe s fehér kezét megszorítá sovány kezeivel. Nem szólt egyikük sem, de szíveik erősen dobogtak s hosszú időt töltöttek ekkép, egy és ugyanazon érzelemmel, hasonló gondolatokba mélyedve.

— De a késő órákban már nem beszélhetek egymással, mert Ssignora Calombari, együttlétök kérielhetetlen tanuja azt mondá, hogy a szolgálat pihenést

igényel, hogy a kapu nem lehet egész éjjel nyitva s száz más okot. Gyakori „Isten hozzád“ után végre elbucsztak egymástól a szerelmesek. Camilla lassan szobájába lépett s Venturelli leült a közeli sétatér egyik padjára, honnan Forneri palotájának nyitott ablakait nézegette, melyeket egy gázlámpa lobogó lángja vagy pedig a hold költői fénye világított meg.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Udvari vadászat Franciaországban. Párisból írja tudósítónk: A francia köztársaság elnöke most küldeti szét meghívóit az évenként szokásos vadászatra. Rémséges sok munkája van emiatt az elnök irodájának. Mert a meghívandó vendégek összeírása nagy fejtörésbe kerül. Nagy szigorúsággal és szinte aggályos óvatossággal válogatják ki a boldog halandókat, kiket abban a szerencsében részesítenek, hogy az elnök vadászatára meghívják. Kényes etikett uralkodik ezeken a vadászatokon is, akárcsak az igazi udvari vadászatokon, mert bizony a francia köztársaság elnöke épp oly szigorúan megkívánja az etikett betartását, akár csak bármely európai udvarnak Isten kegyelméből való fejedelme. Amint hogy az alábbi eset így is mutatja, melyet a vadászszézon küszöbén most újból fölelevenítették: Tavaly történt az eset egy ilyen „udvari“ vadászaton. Rambouillet közelében. Faure elnök puskája csövével lefelé tartva, kémeledve járt egy tisztás szélén. Szorosan mögötte egy törvényszéki bíró haladt. Egyszerre gyönyörű fázán röpiült fel előttük. Az elnök hirtelen felkapta puskáját: — egy dörrenés — és a fázán tompa zuhanással esett a pázsitra.

— Szavamra, gyönyörű lövés volt, elnök ur! — szólalt meg a törvényszéki bíró.

Az elnök nem válaszolt, tovább ment és ügyet sem vetett az udvariaskodó bíróra. Mikor aztán a vadászat véget ért, egy házi tiszt odament a törvényszéki bíróhoz, ki rég elfelejtette már az elnökkel való incidensét: — Fél kell kérem önt, uram, hogy szíveskedjék ezentul távolmaradni az elnök ur vadászatairól!

— Én? — szolt a bíró hitetlenül mosolyogva, — De hát miért? Mit követtem el?

— Az elnök urat nem szokás megszólítani. Ha az elnök ur valakivel beszélgetni akar, ő tünteti ki az illetőt megszólításával.

És a francia köztársaság elnökének vadászvendégei közt a derék törvényszéki bíró neve azóta nem is szerepel.

Vanderbilt-leány az örültek házában. A *Journal* szenzációs hírt boesát világá: Mrs. Marie Allen Wilmerdig, született Vanderbilt-leány, a világhírű milliomos család sarja, a *blomingdalei* örültek házába van esukva, mert az orvosok *agyparalizist* konstatáltak rajta.

Janck Wilmerding elvette Marie Fatineh Allen-Vanderbiltet, a híres commodore Vanderbilt dedunokáját, a megfelelő milliókkal együtt. Nem sokáig éltek boldogan, mert Jack ur igen heves, az asszony pedig igen daczos természetű volt, továbbá mert Wilmerdingnek a pénz értékéről fogalma sem volt. Többször czi-vódtak s a mikor egyszer egy nyilvános helyen Jack egy tányér fagyaltot vágott a neje fejéhez, ez elhagyta brutális férjét és elment az édes apjához, aki már harmadik férjével élt akkor. A mostoha anya és a leány közt is visszavonás támadt, a melynek az lett a vége, hogy Wilmerdingné visszatért a férjéhez. Ennek rokonai azonban a blomingdalei örültek házába zárták az asszonyt, a kinek vagyonáról leltárt készítettek, a mely szerint

Wilmerdingné vagyona alig százezer dollár. Ez az egy dolog a leggyanusabb az egészben, mert a Vanderbilt-leány hozománya legkevesebb tíz millió dollár volt. Az örültek házába csukott asszony most aztán levelet irt a *Journal* szerkesztőjéhez, elmondta neki, hogy alkalmasint a vagyona birtokába akarnak jutni férje és kapzsi rokonai és kérte, hogy szabadítsák ki a bolondok házából. A nevezett lap szerkesztője bíró elé vitte az ügyet és a vizsgálatot, a melynek eredményét New-Yorkban feszülten várják, már el is rendelték.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. augusztus hó 23-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	120.50	121. —
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120. —	121. —	
„ koronajárdék 4%	—	98.60	99. —
„ regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.50	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%	—	121.50	122. —
Egységes államkötvény 4 1/10%	101.50	102. —	
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	140. —	141. —	

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	395.25	395.75
Osztrák hitelbank részvény	—	359.60	359.80
Magyaripar- és keresk. bank. r.	102. —	103.50	

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	122.40	123.40
3%-os	103. —	104. —
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.60	121.60
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11. —
Osztrák „	20. —	20.50
Olasz „	11.50	12. —
Bazilika sorsjegy	6.75	7.50
Jó-szív „	3.90	4.15

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.71
20 márkás arany	—	—	11.76	11.80
20 frankos arany	—	—	9.52	9.52
1 Sovereigns	—	—	12. —	12.04

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. aug. 22-én.

A buzaüzletben ma készáru 15 krral csökkent.

A kínálat kocsirakományokban élénk volt. Eladatott lanyha hangulat mellett 35,000 mm., melyekért 15—20 krral olcsóbb árt fizettek.

Rozs kereslethiány következtében 10 krral olcsóbb lett.

Tengeri változatlan maradt.

Zabban elkelt néhány kocsirakomány változatlan áron.

Eladatott:

Buza uj. Tiszavidéki.	100 mm. 81 k.
9.70 forinton, 500 mm.	81 k. 9.70 forinton.
400 mm. 81 k.	9.70 forinton, sárga, 100 mm.
82 k. 9.70 frton,	sárga, 100 mm. 81 k. 9.70 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az üzlet lanyha hangulatban és olcsóbb áron indult meg és a forgalom mérsékelt volt. Az üzlet folyamán az arak kisebb hullámzások után, ismét kissé emelkedtek.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	8.35 — 8.37
„ júniusra	— — — —
Rozs szeptemberre	6.65 — 6.66
Tengeri máj.—jul.-ra	4.34 — 4.36
Zab szeptemberre	5.36 — 5.38

Délután 4 órakor zárlat:

Buza júniusra	— — — —
„ őszre	8.43 — 8.44
Rozs szeptem.	6.65 — 6.67
Zab	5.35 — 5.37
Tengeri máj.—jun.	4.36 — 4.37
Repcze augusztusra	12.60 — 12.65

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával:
(az ugynevesseti fővásár vasárnapjait és hétfői napjait)

a) Debreczen—püspökladányi vonal.

1778 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes von 1793 I. II. III. o.
146	ind. Püspök-Ladány érk.	128
208	Kaba	108
228	Szoboszló	124
284	Vérvölgy 104. sz. őrház	×1231
341	Ebes	1224
250	Öndöd 107. sz. őrház	×1214
398	évk. Debreczen ind.	1200

b) Debreczen—szerencsi vonal.

4667 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4670 sz. vonat I. II. III. o.
719	ind. Hadház érk.	858
×737	Alsó-Józsakert 117. számú őrház	×840
755	évk. Debreczen ind.	820

II. Nyiregyházi országos vásár napján

4668 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4669 sz. vonat I. II. III. o.
554	ind. Debreczen érk.	607
×617	Alsó-Józsakert 117. számú őrház	×570
634	Hadház	533
648	Téglás	519
708	Ujfehértó	438
×721	Császárszállás m. r. h.	×428
731	évk. Nyiregyháza ind.	414

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől balra fekvő idők feltőlől lefelé, a jobbra fekvő idők pedig alulról felfelé olvasandók.
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállás.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Nemesfaju

Csemege szőlő

Berger Henrik szőlőszetéből,

Napanta friss szedés

5 kilós kosarakban 1 frt 50 krjával.

Kapható: 786-2-1

Széchenyi-utca 21. sz. a. az irodában.

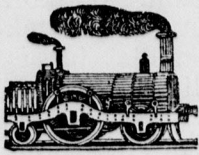
Kiadó lakások.

A Hungária-épületben 1899. május 1-ére az összes lakások kiadó. A lakosztályok részint négy, részint három szobából állanak s a legnagyobb komforttal vannak el látva.

Ugyanott egy esinos két szobás **garcon-lakás** külön bejárattal kiadó.

Értekezhetni a ház tulajdonosával **Weichinger Károlyival.**

788-2-1

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1 től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány* - - 2.- déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány - - 3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.11 délután
P.-Ladány - - 8.15 este	Személyvonat	9.45 este
Budapest - - 9.01 reggel	Gyorsvonat	1.54 délután
Budapest - - 12.36 délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest - - 10.27 este	Személyvonat	5.35 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Szatmár - - - 5.22 reggel	Személyvonat	1.- délután
M.-Sziget - - - 3.- reggel	Személyvonat	9.45 délelőtt
M.-Sziget - - - 3.56 délután	Személyvonat	10.49 este
M.-Sziget - - - 6.59 délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget - - - 6.55 este	Tv. sz. sz.	7.- reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs - - - 8.25 reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs - - - 4.02 délután	Személyvonat	7.06 délután
Szerencs - - - 7.05 este	Személyvonat	9.55 este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony - - 4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony** - 4.16 délután	Vegyesvonat	8.00 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértés

N.-Léta—Vértés - 8.35 reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértés - 4.21 délután	Vegyesvonat	6.24 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály - 5.28 reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály - 4.06 délután	Vegyesvonat	7.02 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel	
P.-Ladány - - 5.14 reggel	Személyvonat	4.06 reggel	
Budapest - - - - -	Gyorsvonat	9.15 este	
Budapest - - 3.36 délután	Személyvonat	9.15 délelőtt	
Budapest - - 6.50 délután	Gyorsvonat	2.11 délután	
Budapest - - 2.40 éjjel	Személyvonat	7.05 este	
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget** - - 7.51 reggel	Személyvonat	4.- reggel	
M.-Sziget - - - 12.16 délután	Személyvonat	6.- reggel	
M.-Sziget - - - 6.54 délután	Személyvonat	1.31 délután	
M.-Sziget - - - 8.54 este	Gyorsvonat	4.11 délután	
M.-Sziget - - - 10.12 este	Személyvonat	3.46 délután	
Szerencs—Debreczen			
Szerencs - - - 8.09 reggel	Személyvonat	5.02 reggel	
Szerencs - - - 12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt	
Szerencs - - - 7.57 este	Személyvonat	5.20 délután	
Nagy-Léta—Vértés—Debreczen			
N.-Léta—Vértés - 7.18 reggel	Vegyesvonat	5.18 reggel	
N.-Léta—Vértés - 3.13 délután	Vegyesvonat	1.00 délután	
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály - 8.17 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel	
B.-Szt-Mihály - 6.41 este	Vegyesvonat	3.27 délután	
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred - - 8.- reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel	
Füzes-Abony - 5.36 délután	Vegyesvonat	11.39 délelőtt	
F.-Abony*** - 7.50 este	Vegyesvonat	5.25 délután	

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Ohat-Köcsig.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

766-12-2

Szent-Királyi Tivadar cégénél Debreczenben.

Leonhardi-féle tenták.

Különlegesség: Egyedüli valódi

Anthracententa.

A legjobb

mindennemű könyvek okmányok és irományok részére.

Továbbá mindennemű író és másoló-tenták.

Szinestenták, autografiatenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnökök és iskolák részére tentapórok és kivonatok, helyegzőfótosók, másolófótosók, kézzelírók (lehémen) gépekhez folyékony

onyv és gummi valamint Syndeikon

Eau de Labarraque
(tentafoltok eltávolítására).

Pecsetviaszok és ostyák.

Leonhardi Ágost

Bodenbach Elba mellett.

A legtöbb bel- és külföldi írószerszerezkedésben kaphatók

Törvényileg védve.